

VECKOBLADET

Nr 5 webbform

110211

Allsångskväll och pub

med Flygelkören i Vita Huset (Uardavägen i Lund, bakom ICA Tornet)
Fredag 11 februari kl 20.

Musikanter & allsångsledare: Gösta Petersen & Martin Landgren
Gästartist: Christer Lundh, skånska visor. Sång * Folkmusik * Allspel!
Arr: Flygelkören, i samarbete med Folkuniversitetet.
Entre: 60 kr, 40 kr för stud.
Välkomna!

DV:s Palestinastudiecirkel

Cirkelns tema blir denna gång: Omvälvningen i Egypten. Nya förutsättningar för ett fritt Palestina inom 1967 års gränser.
Gunnar Stensson inleder ett samtal kring den nya situationen i Nordafrika och Mellanöstern.
13 februari kl. 15.00 i DV:s partilokal, Magle Lilla Kyrkogata 2.

Offentligt möte

Söndagen den 20:e februari kl 14:00 gästar Andreas Malm, författare och doktorand, Smålands Nation i Lund för att tala om och diskutera revolutionerna i Nordafrika. Andreas Malm, som är författare till en rad böcker om mellanöstern och som 2009 kom ut med boken "Hatet mot muslimer", kommer fokusera på kampen för demokrati och social rättvisa och vad som ligger bakom de de väldiga folkliga mobiliseringar vi sett de senaste två månaderna. Vad är det som har hänt, och vilka vägar står inte minst den tunisiska och egyptiska befolkningen inför?

Kulturtips

BAD GIRLS - THE MUSICAL med elever från estetiska programmet vid Heleneholms Gymnasium i Malmö, 11-15 februari
Fre 11 feb kl. 19:00. [Läs mer](#)

Caroline af Ugglas
På Palladium 11 februari kl 19:30. [Läs mer](#)

Det började som en skakning
- om en osänkbar familj på väg mot djupet, spelas på Teater 23, 11 februari - 18 mars
Fre 11 feb kl. 19:00. [Läs mer](#)

JOHN LINDBERG TRIO
Modern rockabilly när den är som bäst, på Inkonst 11 februari kl 20:00. [Läs mer](#)

Nixon in China av John Adams
Direktsänt från The Met på Biograf Spegeln lördag 12 februari kl 19:00. Repris söndag 13 februari kl 13:00. [Läs mer](#)

Dragspelsmagi med Kallis Bengtsson
På Palladium den 12 februari kl 14:00 [Läs mer](#)

ERIK LINDEBORG TRIO
på Victoriateatern 13 Februari kl 18:30. [Läs mer](#)

Nutida klassiker
På Palladium 15 feb kl 19:00. [Läs mer](#)

Matkaravan med Hanna och Linda
med Hanna Tunberg och Linda Dahl - smaka på våra nya matkulturer. guidade turer runt Möllevångstorget. Ons 16 feb och tors 17 feb kl. 16:00 [Läs mer](#)

Oslipats säsongspremiär
Standup med Özz Nûjen m fl. På Tangopalatset 16 februari kl 20:00. [Läs mer](#)

Vit, rik, fri
Vit, rik, fri ärspecialskriven för Ann Petré. En kritikerhyllad föreställning som hade premiär i Stockholm dec 2010. Spelas på Teatr Weimar 16 - 19 feb. Ons 16 feb kl. 19:30. [Läs mer](#)

Carolina Wallin Pérez
På Palladium 17 februari kl 19:30. [Läs mer](#)

Hela kulturcentralens [program](#)

Mats Skogkär mejlar Veckobladet

Hej

Har sett att det kommit ett nytt nummer av Veckobladet och att min ringa person uppmärksammas.

Jag saxar:

"Att han lögnaktigt påstod att Israel aldrig använt fosforgranater och bomber i Gaza, en lögn som han aldrig tvingats ta avstånd från [...] Självklart riktade han också sitt hat mot Ship to Gaza."

Jag skulle bli mycket förvånad om ni kan belägga detta. Och kan ni inte, skulle jag uppskatta om ni tog in en rättelse.

Mats Skogkär

Ledarredaktionen

Sydsvenskan

Gunnar Stensson svarar Mats Skogkär

Så här skrev Mats Skogkär den 17 januari 2009, då det israeliska angreppet pågått i tre veckor och hundratals ögonvittnen rapporterat att sjukhus, offentliga och civila byggnader beskjutits med fosforgranater och att den israeliska armén besköt palestinska ambulanser med civila kvinnor och barn:

Rubriken var "*Krigets första offer*".

Texten lød:

Lögner och propaganda. Lika självklara följeslagare till krig som död och förödelse.

Striderna i Gazaremsan utgör inget undantag. Låt oss granska bara två av denna konflikts många "sanningar":

Den israeliska armén använder vit fosfor mot civila palestinier.

Den israeliska armén skjuter avsiktligt på ambulanser.

"Sanningar" som ligger till grund för krav på fördömanden, bojkott och vad värre är – ger näring åt den antisemitiska hatvåg som nu rullar över Sverige, Europa och världen.

Då hade den palestinske läkaren Yusef Abu Rish vittnat om hur människorna brändes över kroppen på ett sätt som bara vit fosfor kan göra. En liten palestinsk flicka låg i sjukhuset medan hennes hjärna långsamt frättes bort av vit fosfor utan att läkarna kunde göra någonting.

Skogkär avfärdar vittnesmålen som lögn och propaganda.

Christer Zettergren, generalsekreterare i svenska Röda Korset hade sagt: "Våra konvojer är mycket medvetet mål för beskjutning från Israel."

Det var lögn och propaganda, enligt Skogkär.

Israel förnekade allt och litade på att sympatisörerna runt om i världen skulle vidarebefordra förnekelsen. Inflytelserika personer som Röda Korsets generalsekreterare tvingades genom påtryckningar att göra kritiken trubbigare. Alla insåg ändå det orimliga i föreställningen att palestinierna besköt sina egna ambulanser.

Ingen har glömt den kampanj varmed Israel förnekade avslöjandena i Goldmanrapporten.

Rapporter från människorätts- organisationer och inte minst FN bekräftade till slut det som alla hela tiden vetat, nämligen att "sanningarna", var sanningar utan citationstecken och att Israel begått rader av krigsförbrytelser mot det palestinska folket.

Runt om i världens visas dokumentären "Tears of Gaza" om de 300 barn som Israel dödade – och om de som överlevde.

Som rapporten "Dashed Hopes: Continuation of Gaza blockade" (30/9 2010) visar pågår folkrättsbrotten fortfarande. Bakom den står bland andra Amnesty, Oxfam, Save the Children Christian Aid och Medical Aid for Palestinians.

Skogkärs artikel är ett flagrant exempel på tekniken att stoppa kritik genom anklagelser för antisemitism. Den tekniken utnyttjar Skogkär fortfarande.

Per Gharton kritiserade Skogkär i Sydsvenskan.

"Om jag rekommenderade samma behandling av israeler som Schwarzenberg, Skogkär med flera hyllar när den drabbar palestinier skulle jag, med rätta, blivit stämplad som antisemit. Men palestinska liv kan man spotta på, palestinsk förtvivlan kan man förhåna, utan att ens lämplighet som EU-ordförande eller kommentator i en förment liberal tidning ifrågasätts. Den danska sjukan tycks vara på väg att sprida sig. Snart blir väl öppen antiarabisk rasism och islamofobi rumsren också i Malmö, Prag och hela EU. Det är tragiskt och skräckinjagande."

Kritiken är lika drabbande nu som den var för två år sedan.

Gunnar Stensson

Riksbyggen bygger för översvämning och fallande träd

Jag träffar Tekniska nämndens kontrollant Christian Bucher på parkeringsplatsen vid Källbybadet. Han är ute för att inspektera verksamheten.

Vi sitter en stund i bilen och tittar på kartor och foton.

"Riksbyggen har huggit ner vartenda träd utom de här tre i hörnet av området."

"Det måste vara hundratals", säger jag och tittar på hans karta där alla träd som fordom fanns är markerade.

"Fler," säger Christian

Caterpillars föser ihop svart jord i högar och lastar den i lastbilar som med väldiga släp brummar bort i dimman.

Hundratals cementrör väntar på att bli nedgrävda. De skall leda smutsvattnet från bebyggelsen till reningsverket.

"De har installerat ett pumpverk nere vid ån men det visade sig vara underdimensionerat," säger Christian. "Det kostar. Men det är deras problem."

"Dagvattnet då, går det rakt ner i ån?" frågar jag och ser ner i en porlande gatubrunn.

"Javisst. Och det kan bli stora flöden när vägar och parkeringsplatser blir färdiga. Man får inte glömma att också taken blir hårdgjorda ytor."

Det nya stängslet delar betesmarken mitt itu. För en vecka sedan stod det under vatten.

"Vi blev förvånade när vi upptäckte att de hägnat in en så stor yta utanför på kommunens mark," säger Christian.

"Är det kommunens mark?"

"Javisst. Det är visst nån bestämmelse om hur nära bostäderna de betande djuren får gå. Men man kan ju tycka att de borde ha avdelat den marken inom sitt eget område. Nu blir det för lite betesmark kvar."

"Så kommunen äger hela området längs den nya cykelvägen, ån och utanför Källbybadet?"

"Javisst. Strandrätten".

Schaktmaskiner dödar träden

En schaktmaskin gräver fyra meter djupa, delvis vattenfyllda kanaler där rören skall placeras.

”Dom gräver så djupt för att dom måste komma under gamla rör från Sankt Lars. Det visste dom inte om. Arbetet var dåligt planerat. De har blivit mycket fördröjda, dels på grund av brister i planeringen och dels den kalla vintern. Och sen översvämningen.

Christian tar hela tiden bilder.

”Den här gång- och cykelvägen är kommunens. Här ser jag att de har kört på den med tunga maskiner. Den kan ha blivit skadad. Det måste dokumenteras. Men det värsta är att Kungsleden dödar träden i Sankt Larsparken med sina stora schaktmaskiner som förstör rötterna.”

Vi kommer ner i närheten av den vita bron.

”Här är det Kungsleden som gräver. Problemen är större i sluttningen ner från gamla Sankt Lars. Det finns fullt med gamla cementrör här.”

På botten i gropen står en finsk arbetare med fötterna i två spruckna smutsvattenledningar.

”Hur är det där nere?”

”Det går bra,” säger finnen. Vattnet rinner runt hans fötter.

Christian tar fram kameran. ”Se så dom har förstört rötterna och alla de fina rottrådarna. Det måste jag fotografera. Se dom två stora fina träden. Om ett par år kommer dom att ruttna och vissna. Det är likadant på många ställen!”

Söndertrasade rötter

Vi går österut under den höga vägbron. Christian fotograferar flera slarvigt grävda schakt intill stora träd med söndertrasade rötter.

”Det är inte bara det att dom dör om ett par år. Dom är farliga också. När man skadar en stor rot som den där kommer det in röta i trädet och svamp och sen kan det falla, plötsligt.”

Christian benämner alla träd och buskar med latinska namn. Han är mycket säker i sina omdömen.

”Vad har du för utbildning?”

”Jag är utbildad i Österrike men jag har också gått i Alnarp.”

Vi kommer till den nyanlagda cykelleden längs ån mot Malmövägen.

”Det här är kommunens väg. Stängslet längs ån har jag sett till att få upp. Branten ner är farlig. Om nån råkar cykla nerför den är det risk att han inte kommer upp.”

Christian rycker i stängselstolparna. ”Dom har blivit undergrävda av det stora flödet. Det måste vi göra något åt.”

Ut på Malmövägen och över Höje bro. Där tar plötsligt trottoaren slut.

”Gå du före mig,” säger Christian. ”Jag har min gula jacka.”

Trafiken brusar fram strax intill oss. Så räddar vi oss upp på cykelvägen inåt Sankt Lars söder om ån.

”Det där måste ni göra nåt åt,” säger jag.

”Jag ska skriva upp det. Jo, vi måste se till att man kan passera mellan de här bägge cykellederna utan att bli ihjälkörd. Men visst är det en fin cykelväg. Den är också kommunens.”

Vi tittar nedåt dammen. Där ligger något vitt och flyter. Christian springer neråt den branta slänten. Tjälhård mark med ett täcke av dy. Han håller på att halka omkull. ”Det är en svan.”

Jag berättar att jag sett en svan försöka kväva en mindre svan genom att tvinga ner huvudet under vattnet.

”Dom gör så,” säger Christian. ”Men den kan också ha dött av svält och svaghet. Eller kanske har den varit fastfrusen.”

Kastanjeallén skövlad

Vi fortsätter förbi det gamla odlingsområdet där HSB ska bygga, över vägen nerför backen

mot den vita bron. En flaggstång står på den översvämmade gräsmattan.

”Där fanns en minigolfbana. Dom höll den i sin ordning. Det krävde snickarskicklighet och noggrannhet.”

”Det var visst här ni brukade ha valborgsbålet,” sa Christian. ”Var det du som brukade skicka in ansökan. Jag besvarade den. Du var förtvivlad över den gamla paviljongen.”

”2010 flyttade vi bålet upp till vårdcentralen.”

Uppåt mellan bupområdet och paviljongerna.

”Kastanje-allén där har dom förstört. Det syns inte nu. Först grävde de ner en ledning på ena sidan om kastanjerna och sedan grävde de för en gång- och cykelled på den andra. Rötterna blev helt förstörda. Den kommer att vissna om ett par år. Jag har fotograferat den. Träden kunde ha stått i femtio år till.”

Nu är vi vid Regnbågsgränd. Uppåt vid kollektivhuset står ett par träd och ett litet buskage kvar. ”Det ska stå kvar. Det är kommunens mark. Gränsen går vid den röda staken. Men vi måste röja bort en del av de döda buskarna.”

”Jag har hört att här finns rödlistade insekter.”

”Dom som bor här är förtvivlade. När vallen och träden grävdes bort ringde dom till mig. Men jag kan ingenting göra. Det får bli en uppgörelse mellan LKF och Riksbyggen, sa jag till dem. Ni måste gå genom fastighetsföretagen.”

”Det hände ju bara förra veckan. Det är konstigt att ingen intresserar sig för att hundratals träd blivit nedhuggna här och att dussintals är så skadade så de kommer att dö. Alla bekymrar sig ju ideligen för syrenerna vid domkyrkan.”

Tid för oss att skiljas

”Men vi kan göra om det framåt maj. Då kommer det nog ändå att se bättre ut.” Vi tar i hand. Han skyndar ner mot Tekniska förvaltningens lilla bil. Jag går upp mot Klostersgården. Mina kängor är genomblöta.

Gunnar Stenlund

Kulturen i Lund

Oline Stig fortsätter envetet på Sydsvenskans kultursidor att säga beska sanningar om Lunds kulturliv. Det man saknar är en diskussion om varför det är som det är.

Vad jag tycker först måste sägas är att jämförelser med Malmö inte är produktiva. Vad som har hänt där är ju att stan har repat sig efter en tjugoårig nergångsperiod i huvudsak betingad av materiella förändringar. Malmö gick ner som industristad och till det kom att stan leddes av en förstelnad socialdemokrati som tryckte ner nya kulturyttringar. Det som gällde var Vita Hästen på Stadsteatern. Det är först nu, med Malmö, i sin nya skepnad som universitetsstad, som det har kommit en ny vitalitet. Det är hemskt roligt att staden har återtagit sin roll som ledande i regionen och det är roligt också för oss som bara ibland besöker staden.

En jämn lunk

Lund har i gengäld, väl inte gått ner, men stagnerat. Nej, inte industriellt eller befolkningsmässigt, men kulturellt. Stadsorkestern spelar, Riksteatern kommer på besök ibland, Konsthallen ställer ut, Kulturen visar. Det är inget ont med det, det är heller inte dålig kvalitet, men det är en jämn lunk och aldrig något nytt eller oväntat.

Universitetet eller snarare dess studentkår var en gång en källa till nya och spännande idéer och evenemang. Så är det inte längre och kanske har det att göra med att studenter inte är vad

de har varit. Jag vill inte frammana någon 68-nostalgi, men uppfattar sig studenterna vid universitetet numera som en kår, en grupp där det finns utrymme för opinionsbildning? Nej, studenterna är antingen här på distans eller är upptagna med sin utbildning i de tre yrkeshögskolor som dominerar universitetet : LTH, Ekonomihögskolan och medicinarutbildningen. Den närmsta likheten med studenter i den gamla meningen tycker jag man kan ana på SOL-centrum, men det är klen där också. Till bilden hör också AF:s nedgång. Studenterna ägnar sig tydligen åt nationerna, företeelser som ingen tog på allvar för 30-40 år sen. Och Filmstudion är död, den klarade sig inte i det nya kommersiella klimatet. Visst, det finns några aktiviteter som är knutna till universitetet av typ Filosoficirkeln och de är värdefulla och fungerar som ersättare till gamla tiders föreläsningsföreningar.

Läget i Lund här visar sig ju också på det politiska planet. Förra helgen var det små demonstrationer eller opinionsyttringar kring Egypten på Sergels torg och på Gustaf Adolfs torg i Malmö. Hade det varit för trettio år sen hade vi sett det i Lund också, men här hände väl ingenting?

Vad kan göras?

Vad kan då göras? Tja, inte mycket. Staden styrs av en borgerlig majoritet vars kulturintresse är ytterst måttligt och som till sin inriktning verkar överensstämma med Fredrik Reinfeldts, alltså sånt som är gångbart i Täby. Vad gäller musik har han talat om Magnus Uggla som favorit. Man kan gissa att Mats Helmfrid har liknande böjelser.

Jamen det är ju folkpartiet som styr kulturpolitiken i Lund, med f. polismästare Radner i spetsen. Jo, för all del, men det borgar knappast för förnyelse. I höstas tillsattes en ny bibliotekschef, en nyckelposition i en stads kulturliv. Lund borde kunna locka spännande sökande. Jag antar att det blev en utmärkt kompetent person, men i den intervju som gjordes med henne i Sydsvenskan verkade hon inte precis så dynamisk. Hon var inte så mycket för böcker utan mer för golf och simning men läste gärna några deckare. Hon ersatte en trotjänare i Lunds kommunala byråkrati som verkat som chef inom socialförvaltningen och som fick en reträttposition innan pensioneringen. Hon var inte heller så intresserad av böcker och bibliotek.

Men folkpartiets döda hand över Lunds kulturpolitik är ändå inte det avgörande. Nej, det är förstas som vanligt ekonomin. Lunds borgerliga ledning vill i första hand ha sänkt kommunalskatt och har fått Lunds majoritet av skattebetalare/röstare med sig som vi såg av valresultatet. De årliga nerskärningarna på kulturbudgeten – i form av oförändrade anslag, samtidigt som löner och kostnader stiger, är en realitet. När det gick illa för kulturhuvudstadsåret så blev det ett par miljoner över som var avsatta för ändamålet och de har delats ut, men de motsvarar på intet sätt kostnadsökningarna.

Ridsport och ishockey

Till saken hör att det finns en gemensam kultur och fritidsnämnd och det är klart att det är idrottspengarna som alltid kommer i första hand. Handbollsjetton, konstgräsplaner, ishockeyhallar, ja listan är lång. Och snart är det säkert dags att ösa ut pengar på ridsport med alibit att fler flickor vill ägna sig åt hästar. Det är just den sortens argument politiker faller för. Sanningen är ju att de flesta flickor vill inte ägna sig åt hästar, och för den delen, de flesta pojkar vill inte ägna sig åt ishockey. Varför ska vi ösa ut pengar på särskilt kostnadskrävande minoritetssporter?

Ja här kom jag kanske på sidan av ämnet, men det är svårt att tiga. Det borde finnas andra sätt att bedriva kulturpolitik än de som präglar Lunds kulturliv. Men nu har vi minst tre och ett halvt år framför oss av det gamla vanliga.

Lucifer

Bilen som ”stadsmakt”

Efter teknik- och vetenskapshistoriker Per Lundins föreläsningar i Lund den gångna veckan (se VB nr 37) kan det vara på sin plats att koppla Lundins tema – Bilstaden – på förhållandena i vår stad och kommun.

En av Per Lundins grundläggande slutsatser är att stads- och samhällsplaneringen styrs av en ”frusen” ideologi, dvs en ideologi som formades av trafik- och samhällsplanerare under 50- och 60-talen, men som aptitfriskt anammades av alla partier och ledande politiker. Denna ideologi kan kortfattat beskrivas som ”Drömmen om bilsamhället”, där bilen och bilismens intresse utgör samhällsbyggandets norm.

Bilen som dominerande ”stadsmakt”

Lundin visar på hur denna ideologi lever kvar och i praktiken styr stads- och samhällsplaneringen än i dag, trots allt tal om ”promenadstad”, hållbar stad, miljöanpassade trafiksystem etc. För att illustrera detta visar Lundin med tydliga siffror på förhållandena i Stockholm: mångmiljardsatsningar på storskaliga kapacitetshöjande investeringar i biltrafiksystemet, där enbart Förbifart Stockholm slukar minst 28 miljarder kronor. I kontrast mot detta står en kraftig minskning av investeringarna i cykeltrafik. Bilen är den dominerande ”stadsmakten”, konkluderar Lundin.

I Stockholm, så ock i Lund

Lund kallar sig ju gärna cykelkommun. Och visst är Lund en cykelkommun i den bemärkelsen att många lundabor cyklar. En granskning av kommunens strategiska, långsiktiga satsningar investeringsplan, de som man hittar i ”Infrastruktur och klimatinvesteringsprogrammet” visar, inte helt oväntat, samma mönster som i Stockholm.

Investeringar i infrastruktur

Kommunens investeringar i infrastruktur för GC-trafik (GC = gång- och cykeltrafik) är endast en bråkdel av investeringarna i bilismens infrastruktur. Det är emellertid svårt, för att inte säga omöjligt att få fram den totala summan för storleken på investeringarna i respektive trafikslag.

Detta beror dels på den kommunala budgetens utformning, där investeringar i såväl bilgator som GC-vägar ofta klumpas samman i en totalsumma, dels, och kanske framför allt, för att en stor del, möjligen rentav merparten, av de investeringar som sägs vara i GC-trafik i själva verket är tillkomna för att ge bilismens prioritet. Det tydligaste uttrycket för detta är de s k gång- och cykeltunnlarna, som i själva verket är investeringar i framkomlighet för biltrafiken (”Gräv ner GC-trafikanterna så de inte stör bilisterna!”)

Hundratals miljoner till bilarna – inget till cyklister och fotgängare

För att ändå ge en uppfattning av storleksordningen för biltrafikinvesteringarna kan nämnas följande redan genomförda och beslutade men ännu ej verkställda biltrafikinvesteringar: Sydöstra ringen 46 miljoner, trafikplats Råby ca 130 miljoner, rondell vid Pilsåkerområdet, 13 miljoner, trafikplats Östra Torn/Ideon 20 miljoner och trafikplats ESS till minst 20 miljoner. De här nämnda investeringarna i biltrafikinfrastruktur utgör blott en del av dem som förtecknas i infrastrukturplanen.

En del av dessa biltrafikinvesteringar går förvisso till GC-banor, men detta då som *en följd av* de storskaliga investeringarna i motortrafiken; huvudsyftet är att hålla de ur motortrafikens synpunkt störande gång- och cykeltrafikanterna borta från bilens gator och vägar. *Renodlade* GC-trafiksatsningar för åren 2010-2012 *saknas helt* i investeringsplanen för infrastruktur.

Spårvagn?

Men spårvagnstrafiken då? Har inte även den borgerliga majoriteten lovat att det ska bli spårtrafik? Jo, år 2014 ska det gå spårtrafik i Lund, har man lovat. Men de borgerliga har inte

avsatt pengar för det. Finansieringsfrågan hänger i luften och därmed hela projektet. Borgerligheten verkar nu vara i full färd med att springa ifrån sitt vallöfte om spårtrafik 2014. Men de stora biltrafikinvesteringarna säkras man.

Sammanfattning

Den slutsats som oundvikligen måste dras på grundval av Lunds infrastrukturinvesteringar är att Lund fortsatt bygger sig fast i bilsamhället. De investeringar som görs i GC-trafiken är i allt väsentligt utgående från de (förmenta) krav som motortrafiken ställer. Lund är inte en cykelstad, det är bilstad.**

Ulf Nymark

* Alla investeringar i trafikinfrastruktur finns inte förtecknade i planen för infrastruktur. I denna plan finns de övergripande, systembyggande investeringarna. Därutöver sker sk följdinvesteringar av exploateringar, dvs de investeringar i trafikinfrastruktur – både bilgator och GC-banor - som görs i anslutning till nybyggnad av bostads- och verksamhetsområden.

** Här har alltså översiktligt den ekonomiska, dvs den materiella, basen för bilens herravälde i kommunen skissartat skildrats. Under våren kommer jag att – oftast med oregelbundna mellanrum – i VB närmare skärskåda delar av denna materiella bas, dvs. gator och vägars konkreta utformning, samt av och till koppla detta till den juridiska överbyggnadens samspel med denna materiella bas. Och vem vet, kanske det också blir vissa hänvisningar till den rent ideologiska överbyggnaden.

SJ:s enda uppgift är att ge avkastning till staten

Förra veckan reste jag tur och retur Jokkmokk och den spännande samemarknaden där. För en gångs skull öppnade jag SJ:s gratistidning *Kupé* (jan/feb. 2011). Stefan Jonsson hade i en artikel i DN kultursöndag 30.1.2011 citerat en "ledare" skriven av SJ:s ordförande Ulf Adelsohn och dess vd Jan Forsberg. "*Skjut inte bara på pianisten*" rubriceras den. Alla SJ-anställda jag pratade med under resan var klart glada över att toppcheferna äntligen berättat varför SJ har så svårt med underhåll och att hålla tiderna. Här är några utdrag:

"År 2000 kom den stora bolagiseringen. SJ klövs då i sina beståndsdelar, godstrafiken övertogs av Green Cargo, stationer och parkering mm överfördes till Jernhusen, som också fick största delen av SJ:s kapital; all mark och alla fastigheter. Jernhusens fastighetsinnehav uppgår idag netto till nära 6 miljarder. Om inte SJ delats upp hade dessa pengar kunnat användas till upprustning av järnvägsnätet. Det går inte nu. Verkstäderna fördes till EuroMaint och städningen till TrafficCare. Datafrågorna till Unigrid AB. Restaurangerna överläts till Compass Group Ltd, ett brittiskt börsnoterat bolag. All servering har vi dock nu återfört till SJ.

"Vi är också långt ifrån ensamma. Redan i dag, innan avregleringen är genomförd fullt ut, finns drygt 25 andra tågbolag på spåren...

"SJ har efter alla dessa politiska beslut ingen trafikeringsplikt. /.../ Det enda krav vår ägare staten ställer är att vi ska avkasta 10 procent på eget kapital efter skatt under en konjunkturcykel...

"...samarbete över alla dessa företags- och myndighetsgränser är ett måste. Men vi anser oss skyldiga att tala om varför det ibland är svårt att ge passagerarna den service de har rätt att kräva. Och det är inte heller alltid lätt att möta kritik där vi ofta är oskyldiga."

SJs politiska ledning bekräftar härmed vad jag faktiskt inte visste: SJ:s huvuduppgift är inte längre att ge oss alla en god kollektivtrafik, utan att – som en partner i marknadskonkurrens – dra in pengar till staten. Hur gick detta till?

Bertil Egerö

Tillbaka i ankdammen

En veckas frånvaro. Ligger ohjälpligt efter med tidningsläsningen. Skånskan får vänta. Sydsvenskan rapporterar om tillräckligt mycket att reta sej på.

1. Själskultur

Oline Stig berättar att hon måste motivera för sina vänner (litteratörer som hon får man förmoda) varför hon valt att bo i sånt kulturellt bakvatten som Lund. Och hon upprepar vad alla rimligt vakna personer har märkt i åtskilliga år: att Lund är ute bland den kreativa klassen, åtminstone i dess yngre årgångar. Carlhåkan Larsén gör ett kontringsförsök men tvingas väsentligen hålla med.

Om det inte hade gjorts ett avgörande misstag för flera år sen kunde det ha sett annorlunda ut. Jag tänker på tillsättningen av kommundirektör. Vi fick en som högst en på hundra Lundabor kan namnet på, och hälften av denna procentenhet klarar säkert inte av att stava efternamnet rätt. Motkandidat var Gunnar Wetterberg, en av landets mest högprofilerade samhällsdebattörer. Som var oförsynt nog att säga att han ville fortsätta att skriva historiska biografier på halva tiden – och det gick ju inte an. Jag minns inte turerna kring beslutet men att Vänsterpartiet hörde till den majoritet som fördrog Ahlfridh.

Gustav III var klokare på sin tid. Han anställde Bellman i Nummerlotteriet, utan arbetsplikt. Wetterberg är visserligen ingen odödlig poet men skulle i gengäld ha jobbat halvtid med kommunledning. Med sin yrkeserfarenhet, sina idéer och sitt kontaktnät hade han säkert klarat av den trista delen av jobbet på den tiden, eller engagerat någon underhuggare typ Ahlfridh att sköta det. I övrigt skulle han och därmed Lund ha synts i den nationella debatten, han skulle ha lockat hit intressanta personer, skulle ha blivit lika känd bland vanligt folk som Ilmar Reepalu är. Negligera inte det kommunala kändisskapets positiva effekter! Tänk Göran Johansson, tänk Stig Henriksson.

Nu är det som det är. Oline Stigs förslag om ett litteraturhus är inget som kan vända vinden men trevligt ändå. Bästa lokalen är förstås den som blir tom på Mårtenstorget när Systembolaget flyttar till saluhallen. Lämpligen med minnesplattor över Eric Hermelin och Bengt Lidforss, två berömda litterära rumlare från Lund (det finns fler!), vägg i vägg med bildkonsten (Konsthallen) och med musik genom trossbottnen en gång i veckan när Röda Kapellet övar.

2. Kroppskultur

Arenan går med stor förlust. Ska Arenan ha kvar handbollen måste kommunen skjuta till permanenta bidrag.

Det är tröst för ett tigerhjärta att många kommuner förlorar mycket mera pengar på modevägen stora arenor. I Stockholm undras med fog vem som först ska slå vantarna i bordet, Slakthusarenan eller Nya Råsunda. I Malmö har MFF inte råd att köpa spelare längre eftersom arenan slukar alla tillgångar.

Här har Mats Helmfrid (M) för en gångs skull sagt något vettigt. Handbollen måste vara kvar, kommunen får pröjsa. Frågan är bara om han och andra kommunpolitiker drar nära lärdomar inför nästa gång som ett till ungdomsfostran förklätt sportintresse kommer och kräver en dyr anläggning.

3. Spårvägen

Då blev det som vi fruktade. Försening, fördyring – kanske ingen spårväg alls. Här finns det bara en sak att säga om Helmfrid och den borgerliga kommunledningen. Eftersom jag inte misstror deras ärliga uppsåt måste förklaringen till att det blivit som det blivit vara en: intellektuell otillräcklighet. Detta är ett ämne som det finns anledning att återkomma till.

Gunnar Sandin

Cynismens förlorade ansikte – och värld

(först publicerad i VLT 8 feb)

"Min fiendes fiende är min vän." Oavsett om talesättet härstammar från Kina, Frankrike eller Arabien så verkar det vara ledstjärnan för all utrikespolitik. Det har lett till de mest häpnadsväckande pakter och att leta efter moral är som att försöka hitta en isbit i Sahara.

Om vi bara håller oss till väst så är det långvariga stödet till Pol Pot, Mujaheddin i Afghanistan och Saddam Hussein bra exempel. Och nu alltså Egyptens Hosni Mubarak. Diktatorn sedan 30 långa år som årligen stöttats med miljarder dollar börjar plötsligt vackla. Och då, men först då, börjar såväl USA som EU bekymra sig över den demokratiska utvecklingen. Problemet med denna etablerade cynism är dess farlighet. Ingen tror väl att de modiga människor som nu går ut på gator och torg, tomhänta mot sköldar och batonger, inte ser hyckleriet?

Misstron mot denna falskhet förstärks närmast exponentiellt med det palestinska exemplet. Där genomfördes ett helt anständigt val, men folket valde i sin förbittring och besvikelse fel. Och från den dagen utsätts Gazaremsan för en utsvältning som liknar Leningrads under kriget, bara längre. Krigshandlingar med fler offer än beskjutningen av Sarajevo under Balkankriget och en inringning med murbygge á la Warszawaghattot. Och Mubarakregimen har gjort sin del.

Allt detta vet demonstranterna på Tahrirtorget mycket väl. Den stora faran är att allt detta leder till precis den utveckling västvärlden velat förhindra med stödet till Mubarak, Ben Ali och de 40 andra rövarena i Mellanöstern. Att den demokratiska revolutionen slukar sina egna barn och det är islamismen som, precis som i Gaza, på slutet av dagen står som segrare. Det är den slutpunkt som den allt för stora cynismen kan leda till.

Sverige står inte neutralt här heller. Vi skickade fångar till Egyptens tortyrcentraler, vi sålde vapen till Mubarak och utvecklade med EU "förbindelserna". Och blundade.

I världspolitik, sa Bertrand Russel, är det många som utger sig för att vara brandmän och samtidigt sprutar bensin.

Stig Henriksson

"I utriekspolitik är det många som fuskar när korten delas ut och då känns ärligheten under spelet så mycket behagligare"

Peter Bromley

Medelklassrevolt, tack!

Bo-Inge A. är en av SVT:s mer sympatiska medarbetare, Elmsäter dock en skottädd fröken med svårbegripliga fackcredentials. Stig Fredriksson framstår något mesig och alltför naivt välvillig, i sin världsutblick - mot väst och västklinter, åtminstone. Men skickligare och mera skarp, i speciellt vissa textTV-krönikor. Samt med ett smidigt, mångsidigt och pregnant språkbruk småtta njutningen, att följa. BIA:s språk är en rullande katastrof - avvisar han språkhjälp!? Svensklärare i läsekretsen, betyg frågas.

Förresten kan 'himmakorrarna' gott lägga ut lästips, eller underlag - för vem tror väl de har totat hopa brygden aldeles sjelf? Nå, utvecklingen i speciellt Egypten mkt tankeväckande och omruskande även för oss, ute på vänstra flanken. Världen trillar in i ombonadheten som sällan

förr. Och kan mycket väl hända att händelserna, utöver spridningen och slutresultatet på kortare och längre sikt, därnere även får konsekvenser här i väst. Har knappt sen 70-talet känt världen stå så öppen - i sin hittills begränsade fasa, och med okänd nivå på vad komma månde. Kan vara ett av historiens vändkors, där utvecklingen tar ny kurs och med betydande spridningseffekter, varstans. Västs hållning alltså USA:s, enskilda europeiska länders samt EU:s visavi brutala semi- eller reala, autokrat(militär)monarkierna i Nordafrika samt MÖ, jämte en och annan auktoritär eller värre republik har säkert bäddat, för hur nu slutar. Och som vissa påpekat, är frågan vem som lurar vem med islamistspöket.

Nej, 30 år av stilla flyter floden, där som här var dömt allt ända i débacle. Och vad oro och fruktan som gläder mest är den i l'Etat juif, tveklöst! Priset att styra världen efter sin pipa samt vara bekväm och mest bekänna sig till demokrati och MR, för syns skull och i vinst- eller dominanspolitikens riktning, läs Burma och Belorussia ska nån gång betalas. Globala orättvisan är tydligen inte oändlig och vi önskar nu innerligt att en progressiv medelklass ånyo ska vakna till liv - här i en- och expolitikens moderatväst. Må så vägen dit gå via en 2nd dip, a la Soros. Vi förtjänar ju mest elände, prinsessor på 13 madrasser.

Jörgen L

Dagbok: Omvälvningen i Egypten via Sydsvenskan

Fredagen 4/2

Idag får artikeln "Egyptiskt uppror ökar osäkerheten i världen" störst utrymme. Debattredaktören Magnus Jiborn har anlitat Niklas Granlund och Johannes Malminen, säkerhetspolitiska analytiker verksamma vid Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI.

De är det slags experter som har till yrke att försvara en kollapsad amerikansk säkerhetspolitik.

De gör vad de kan.

Lördagen 5/2

Ledarredaktionen tar ställning. SVT-reportern Bert Sundström har blivit överfallen. Slutsats: "Den egyptiska regimen är avslöjad. En hel värld kan se det."

Under den (fyndiga?) rubriken "Gröna i det blå" angriper Mats Skogkär Miljöpartiets språkrör Eriksson och Wetterstrand för att de vill liberalisera anhöriginvandringen.

Skogkär är lika angelägen att förhindra att fler muslimer kommer hit som Åkesson. Hans slutkläm lyder: "Denna breda enighet söks i mitten. Där befinner sig inte miljöpartisterna. De svävar i det blå."

Heidi Avellan kritiserar under rubriken "Alla barn är allas barn" de krav på åtgärder för att minska barnfattigdomen som Rädda Barnen framför. Så här avslutar hon.

"I den bästa av världar har alla det lika bra. Bäst. Men den vanliga världen är orättvis. Att tro att alla barn alltid kan ha det lika bra är naivt. Livet drabbar. Också barn."

Den som skriver så får stöd av de höginkomsttagare som utgör stommen i Sydsvenskans läsekrets.

Söndagen 6/2

Nu kommer storebror Per T Ohlsson själv till tals. Den egyptiska revolutionen har pågått i fjorton dagar. Det börjar stå klart vad president Obama vill. "Att rida på tigern" är rubriken, med underrubriken "Muslimska brödraskapet utgör den militanta islamismens mörka hjärta."

Tidningen med Per T Ohlssons underhållande formuleringar ligger framför mig, samtidigt

som jag kollar en kommentar av Gideon Levy i den liberala israeliska tidningen Haaretz. Levy skriver också om ridning. Han hyllar Barack Obama som försöker rida på den demokratiska egyptiska kamelen.

Dock gillar jag Per T:s sammanfattning: "Det är en beklämmande balansakt mellan demokratiska principer och strategiska intressen. Men att det gått dithän beror inte minst på väst som i decennier tittat bort när Hosni Mubarak tryckte ner sitt eget folk.

Sådant straffar sig. Eller för att tala med John F Kennedy: Den som rider på tigern brukar sluta inuti."

Måndagen 7/11

"Moderata islamister är pragmatiker" är rubriken på dagens debattartikel. Anne Sofie Roald påpekar att Egypten är ett sunnimuslimskt land och att Brödraskapet styrs av lekmän. I det shiamuslimska Iran tog en karismatisk prästdiktator makten. Så blir det knappast i Egypten.

Sydsvenskans fokus på Muslimska brödraskapet fortsätter.

Ledarkollektivet skriver om förhandlingarna i Kairo. Muslimska brödraskapet nämns och tidningen framhåller sina farhågor för "ett islamistiskt maktövertagande med sharialagar".

På nyhetssidorna publiceras inte mindre än tre TT-artiklar.

En helt annan sak.

Den växande skaran tillväxtkritiker oroar ledarredaktionen nästan lika mycket som Muslimska brödraskapet. Huvudledaren igår var ett utbrott av nyliberal förfäran inför den tillväxtkritiske professor Tim Jacksons besök på Malmö högskola för att presentera sin bok "Välfärd utan tillväxt".

Och idag skriver Andreas Malm i kulturdelen om David Archers bok "Töväder" Han citerar inledningen: "Våra utsläpp har klimateffekter som kommer att bestå längre än Stonehenge."

De flesta tillväxtkritiker är hejdlösa optimister och tror att världen kan förändras. Fakta i David Archers bok är så ödesdigra och långsiktiga att man frestas dra slutsatsen att allt redan är för sent. Archer skriver själv: "Jag kan riktigt föreställa mig hur finansexperterna i tv sitter och skrattar åt hur ovidkommande klimateffekten är. Hahaha."

Tisdagen 8/11

Ledarredaktionen tiger men nyhetsredaktionen är intressant.

Olle Lönnaeus går i en artikel som är mild i ord men skarp i sak igenom västvärldens svek mot demokratin i arabvärlden. I Algeriet och Palestina upphävdes valresultaten när folk röstade "fel". USA besegrade Sovjet i Afghanistan med jihadister som återvände för att göra samma sak i Mellanöstern sedan de med amerikansk hjälp upprättat talibanväldet.

Nu hoppas Väst och USA att den tidigare säkerhetschefen Suleiman ska bli Egyptens näste president. Det var han som administrerade tortyren av de två svenska egyptierna och tusentals andra..

Oppositionen nöjer sig inte med löften om reformer från Mubaraks forne säkerhetschef, påpekar Lönnaeus.

Daniel Rydén berättar att det finns planer att låta Mubarak utöva sitt presidentskap från en klinik i Schwarzwald.

Ett helt uppslag ägnas Tunisien. Magnus Falkehed redogör för skandalen med den franska utrikesministern Michèle Alliot Marie som ville hjälpa Ben Ali att slå ned revolten genom att skicka fransk säkerhetspersonal. Djupt korrumperad brukar hon använda sig av hans privatjet för familjens solresor. På motsvarande sätt brukar president Sarkozy och premiärminister Fillon sola sig i tortyrens Marocko.

Ett detaljrikt och levande reportage om Tunisien efter revolutionen får stort utrymme.

Kulturdelen pryds av ett porträtt av Alaa Al-Aswani, vars regimkritiska bok "Chicago" Veckobladet rekommenderade i förra numret.

Men ingenstans syns nyheten att president George Bush tvingas avstå från en resa till

Schweiz därför han där riskerar att arresteras för tortyr. Anklagelseakten omfattar 2500 sidor. Uppgiften finns i såväl New York Times som DN.

Onsdag 9/11

”Ojämlikhet blir årtiondets stora fråga” skriver Kenneth Rogoff, professor vid Harvarduniversitetet och tidigare chefekonom vid IMF, på debattsidan.

Klyftan mellan mycket rika och mycket fattiga är en huvudorsak bakom den egyptiska revolutionen. Konkurrensen mellan länder ”begränsar regeringarnas möjligheter att ta ut höga skatter av de välbärgade. Den sociala rörligheten minskas också av att de rika överöser sina barn med privata utbildningar medan de fattigaste i många länder inte ens har råd att låta barnen gå kvar i skolan.”

”Länders förmåga att navigera i de ökade sociala spänningar som orsakas av gapande ojämlikhet blir det som skiljer vinnare från förlorare.”

Sydsvenskan bekymrar sig över den negativa Sverigesbild som Assangerättegången skapar. Men det finns ljuspunkter. En sådan är Yoshihiro Satos uppmärksammade bok ”Swedish paradox” som beskriver hur Sverige skapar tillväxt och många möjligheter för medborgarna genom höga skatter.

I samma anda presenterade S-kvinnorna igår ett förslag till vårdfinansiering genom skattehöjning ”Mer vård för pengarna och mer pengar till vård”.

Mats Skogkär avfärdar förslaget under rubriken ”Höjd skatt inget svar.”

I söndags angrep Sydsvenskan professor Tim Jacksons bok ”Välfärd utan tillväxt” dagen innan han skulle föreläsa på Malmö högskola. Föreläsningen blev en framgång.

I kulturdelen skriver Ellen Albertsdotter: ”Ämnets angelägenhet vittnade den stora publiken om. Den stora hörsalen var fullsatt sett till såväl sittplatser som golvyta.” Fattiga länder behöver tillväxt men ökad konsumtion i rika länder gör oss vare sig lyckligare eller friskare.

Nyhetssidorna konstaterar att tisdagens demonstration på Tahrirtorget var den största hittills. Eva Plesner intervjuar några av de gangsters som dödade många demonstranter när de på hästar och kameler red in på torget. Deras vanliga syssla är att lura turister.

Daniel Rydén fastslår att den egyptiska konstitutionen omöjliggör demokrati. Det är därför revolutionen är nödvändig!

Och en pytteliten notis meddelar att Frankrikes premiärminister Francois Fillon var passagerare i Mubaraks privata plan under sin Egyptensemester.

Gunnar Stensson

Därmed avslutar vi två veckors närläsning av Sydsvenskan. Sammanfattande omdöme: ur takt med tiden. Granskningen fortsätter.

Tre pressgrannar 10/2

Armén torterar och fängslar demonstranter.

”Soldaterna grep mig på gatan, slog mig med gevären och höll mig fängslad i museet.

Därifrån skickades jag till en med en elektrisk tortyrmaskin, tvingades klä av mig naken och torterades över hela kroppen. Det var i fredags. På lördagen torterades jag på samma sätt och sedan släpptes jag. Nästan inga frågor ställdes.”

En annan berättar liknande historia om gripande och misshandel med gevär och batonger. Så tog de fram en kniv, svängde den mellan mina ben, hotade att våldta mig med den och sa att de antingen skulle döda mig eller stänga in mig i ett fängelse för resten av livet.

Sannolikt har tusentals människor gripits. Flera familjer rapporterar att familjemedlemmar

saknas. Human Rights Watch har registrerat hundratals.”

Syftet är att genom terror skrämman folket till tystnad.
Guardian 10/2

”Herr Omar tar över”

Under den rubriken analyserar Mats Skogkär situationen. Han syftar på den komiske egyptiern i Ture Sventon-böckerna. ”Herr Omar” är den egyptiske säkerhetschefen och vicepresidenten Omar Suleiman som bär ansvaret för terrorn.
Sydsvenskan 10/2

”Mellersta östern behöver inte stabilitet.”

”Att bibehålla stabiliteten i Mellanöstern innebär att föreviga den outhärdliga situation som tvingar 2,5 miljoner palestinier att existera utan några rättigheter under det israeliska styrets hälar; och ytterligare några miljoner palestinska flyktingar från kriget 1948 att leva i läger i arabländer där de saknar alla rättigheter, allt hopp, alla försörjningsmöjligheter och all värdighet.”

”Denna stabilitet innebär att miljoner araber tvingas leva under kriminella regimer och onda tyrannier. I det stabila Saudiarabien betraktas alla kvinnor som de lägsta av de lägsta; i det stabila Syrien är varje tecken på opposition undertryckt; i de stabila Jordanien och Marocko, Israels och Västs ögonstenar, är människorna rädda för att yttra ett ord av kritik mot sina kungar ens i kafésamtal.

Så skriver en judisk liberal journalist Gideon Levy. Den israeliska tidningen Haaretz publicerar artikeln 10/2.

Malmös borgerliga tidning står där med skammen.

Uthyres

Vi tänker återigen hyra ut vår stuga på Öland, veckovis under sex veckor sommaren 2011.

Huset ligger i Tjusby på östra sidan på Öland, 14 km från Borgholm. 5 rum och kök varav 3 sovrum med 10 sovplatser. Varmvatten, dusch torrtoa i uthus. 4000 kr/vecka.

Mejla edvin.svensson@swipnet.se
eller ring 0702-830596